

Landverhuizers

Onze jongste dochter ging, na een studie in Tsjechië, nu in Amerika studeren aan de University of California, Santa Barbara (UCSB). Ik mocht haar wegbrengen. Ze was nog zo jong dat ze zelf geen auto mocht besturen in de USA, dus vader moest mee voor het transport van huisraad naar haar *dorm*. Ze had het mooi voor elkaar: een kamer in een studiehuis aan zee, aan de *Del Playa Drive* in Isla Vista, de studentenwijk van de UCSB. Altijd zon, studenten in woningen met banken in de voortuin, met barbecue en tafeltennis, overal en altijd muziek en de straat volgepakt met studentenauto's.

Met een Spaanse exchange-student deelde ze een kamer van 1600 dollar, een koopje voor zo'n huis aan zee. Samen gingen we op zoek naar beddengoed, lampen, kastjes, klerenhangers, een prullenbak, douchegordijn en meer van dat noodzakelijke spul. Met de auto naar alle goedkope zaken en *malls* in de buurt en binnen een dag hadden we haar studiekamer ingericht.

Samen gingen we wandelend naar de campus van de UCSB. Het was eind september, maar de Amerikanen studeren niet zo hard en het was nog steeds zomervakantie. Dwalend over het uitgestrekte glooiende autoluwe terrein aan zee met aparte wandel- en fietspaden en zelfs aparte *rollerskate* banen, gingen we op zoek naar alle gebouwen waar ze haar colleges zou krijgen. Tot onze verbazing waren alle gebouwen open, ook al was er niemand. Je kon zelf de collegebankjes al even uitproberen. We bezochten de *Storke* toren, waar je volgens een aanplakbiljet zelfs les in het carillonspel kon krijgen van professor Margo Halsted. De 61 klokken van het carillon hingen klaar, de enige voorwaarde was dat je ook kon pianospelen. Klonk veelbelovend.

Ik mocht enkele dagen in Santa Barbara rondhangen als back-up. In een eenvoudig hotelletje aan de snelweg bracht ik mijn avonden door, met de wonderlijke Amerikaanse televisie die wel meer dan honderd kanalen bood. Eindeloos zappen, ontelbare reclames voor allerlei onbekende producten.

Maar opeens was het raak: een zender met mooie speelfilms. Ik werd meegezogen in de film *Utvandrarna* (1971) van Jan Troell. De film werd Amerikaans ondertiteld als *The emigrants*. Een Zweedse film over landverhuizers die halverwege de 19^e eeuw eerst probeerden een bestaan te verwerven op het platteland van het Zweedse Småland, maar uiteindelijk vertrokken naar Minnesota in de USA. Voor Amerikaanse begrippen was het een trage film.

2020 Week 7 10 feb.-16 feb.

Eindeloos werken op druilerige akkers, stenen uit de Zweedse rotsbodem verwijderen, kinderen worden geboren en overlijden, geen geld voor luxe. Er zijn hoofdrollen voor Max von Sydow en voor Liv Ullmann in de film, gebaseerd op boeken van Vilhelm Moberg. En een jaar later bracht Troell een vervolg uit: *Nybyggarna*, vertaald als *The new land* met dezelfde hoofdrolspelers, die nu in Amerika de strijd aanboden met het woeste onontgonnen land en de laatste indianen. De films duurden 190 minuten, maar de Amerikaanse tv kortte het in tot 2,5 uur. Ook nog lang maar wel goed voor een paar Golden Globes.

En zo zag ik, vanaf een Amerikaanse hotelkamer met roomservice, met een huurauto voor de deur, deze landverhuizers onder zware omstandigheden een nieuw bestaan in de USA beginnen. Een heel verschil met de situatie van nu, met een appartement aan zee en een campus op loopafstand. En een creditcard op zak waarmee alles in de USA mogelijk wordt.